

RAPPORT
betreffende een
Quickscan Flora- en
faunawet Duinweg 52,
Gemeente Noordwijk

Datum : 22 februari 2013
Kenmerk : 1212E944/NHO/rap1
Auteur : Dhr. drs. N.C. Houter

Vrijgave : Ing. M. Botermans

Opdrachtgever : Fa. Gebr. C.N.&L. Marbus
: Duinweg 52
: 2204 AV Noordwijk

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijckseweg 37 | T 071 - 402 85 86
Postbus 126 | info@idds.nl
2200 AC Noordwijk | www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

www.idds.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK	3
1.2	PLANGEBIED	3
2.	WERKWIJZE	4
2.1	BUREAUONDERZOEK	4
2.2	VELDONDERZOEK.....	4
3.	VIGERENDE NATUURWETGEVING.....	5
3.1	ALGEMEEN	5
3.2	SOORTSBESCHERMING.....	5
3.3.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET	6
3.4	GEBIEDSBESCHERMING	8
3.5.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET	9
4.	RESULTATEN	11
4.1	ALGEMEEN	11
4.2	AMFIBIEEN EN REPTIELEN	11
4.3	VISSEN & AQUATISCHE MACROFAUNA.....	12
4.4	ZOOGDIEREN.....	12
4.5	VOGELS	13
4.6	VAATPLANTEN.....	15
4.7	VLINDERS.....	15
4.8	LIBELLEN & JUFFERS	15
4.9	KEVERS	15
5.	LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN.....	16
6.	CONCLUSIES EN ADVIES	17
7.	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	18
8.	FOTO'S PLANGEBIED	19

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK

De voorgenomen planontwikkeling aan de Duinweg 52 in de gemeente Noordwijk, en de voorbereiding daarop, vormt de aanleiding tot dit onderzoek. Bij sloop, bouw en ontwikkeling worden mogelijk beschermde natuurwaarden verstoord. De voorgenomen plannen zijn met het onderzoek getoetst aan de natuurwetgeving, teneinde overtreding van deze wetgeving te voorkomen. Het doel van het onderzoek is na te gaan welke beschermde soorten verwacht kunnen worden, en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden om overtreding van deze wet te voorkomen.

Onderzocht is of er in het plangebied mogelijk beschermde planten- en of diersoorten voorkomen, of zich (mogelijk) in het plangebied vaste broed-, schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten bevinden, en of zich mogelijk vogelnesten in het plangebied bevinden welke jaarrond beschermd zijn. Tevens is de ecologische relatie onderzocht van de planlocatie met de directe omgeving, en met eventueel nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000).

1.2 PLANGEBIED

Het plangebied betreft een agrarisch erf ten behoeve van bollenteelt. In het nieuwe plan wordt het erf opgedeeld en zal gaan bestaan uit twee woonerven, gescheiden door een aan te leggen watergang. Een deel van de aanwezige bebouwing zal daartoe worden gesloopt. In figuur 1 staan de te slopen bebouwing genummerd weergegeven. Deze zijn van 1 tot 5 de grote loods, een uitbouw van een te behouden schuur, een kippenschuur, een houten woning, en een kleine houten stal voor hobby dieren. Het plangebied heeft een oppervlak van circa 500 m² en wordt begrensd door agrarische percelen. De locatie is in het (agrarische) buitengebied gelegen. De Duinweg faciliteert doorgaand verkeer, de planlocatie ligt hiervan gescheiden door een toegangsweg met daardoor lage graag van verstoring door verkeer.

Fig. 1. Plangebied Duinweg 52 te Noordwijk. De vijf stuks te slopen bebouwing staan genummerd weergegeven. De blauwe lijn betreft de toekomstige watergang welke de twee percelen ruimtelijk zal opdelen.

2. WERKWIJZE

2.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het bureau- en literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van onder meer Waarneming.nl, SOVON, VZZ, RAVON, Ministerie van E.,L.& I, en van de diverse beschikbare verspreidingsatlassen van de betrokken soortgroepen. De voor de hier voorgenomen ingreep relevante wetgeving is geïnterpreteerd en staat weergegeven in hoofdstuk 3. De relevante tijdelijke en chronische aspecten van de ingreep zijn met betrekking tot de te verwachten beschermde soorten geanalyseerd en uitgewerkt in hoofdstuk 4.

2.2 VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn de resultaten van het bureauonderzoek getoetst aan de situatie in het veld. Hierbij is met name gekeken naar de aan- of afwezigheid van geschikte habitats, en van geschikte schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten, zodat mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied elders in het jaar kan worden ingeschat. Binnen het plangebied is met name de te slopen bebouwing en de te verwijderen vegetatie onderzocht op mogelijk aanwezige beschermde verblijfplaatsen van daartoe aangewezen soorten, met name vogels en vleermuizen. Hierbij is gekeken naar uitwerpselen en vraatsporen, en naar de mogelijkheden die een angetroffen constructie biedt voor met name vogels of vleermuizen.

De bomen zijn ingeschat op geschiktheid voor het herbergen van nesten of hollen van vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarronde bescherming genieten, en voor het herbergen van seizoensverblijven voor vleermuizen. Er zal geen sloot worden gedempt. Derhalve zijn vissen en aquatische macrofa niet onderzocht.

3. VIGERENDE NATUURWETGEVING

3.1 ALGEMEEN

Ruimtelijke ingrepen zijn met betrekking tot de huidige natuurwetgeving gehouden aan zowel nationale als internationale bepalingen. De natuurwetgeving zoals die in Nederland geldt, is tweeledig en bestaat enerzijds uit soortbescherming en anderzijds uit gebiedsbescherming. Soortbescherming is vastgelegd in de Flora- en Faunawet (2002, 2005), terwijl de Natuurbeschermingswet (1968, 1998) de bescherming van daartoe aangewezen natuurgebieden regelt. De Europese versie van de Natuurbeschermingswet is de Habitat- en Vogelrichtlijn (HVR), thans opgegaan in Natura-2000.

3.2 SOORTSBESCHERMING

In Nederland, maar ook in Europees verband, is sinds 2002 bij wet een intrinsieke waarde toegekend aan vrijwel alle plant- en diersoorten. De natuurwetgeving geeft soorten daarmee een bestaansrecht, en dwingt habitat gebruikers daarmee tot zorgplicht tegenover plant- en diersoorten. Het niet nakomen van deze zorgplicht is dan ook strafbaar gesteld, met het risico op vertraging of stopzetting van de geplande activiteiten in het plangebied tot gevolg. Zorgplicht geldt voor alle soorten, met uitzondering van enkele daartoe aangewezen ongewenste of schadelijke soorten.

Om de instandhouding van, of terugkeer naar, de gunstige staat van een soort te kunnen waarborgen, geniet een aantal soorten extra bescherming middels de Flora- en Faunawet. Dit betreft vrijwel alle zoogdieren, alle vogelsoorten (behalve exoten), alle reptielen en amfibieën (behalve exoten), en verder een aantal aangewezen doelsoorten uit overige soortgroepen. Deze juridische bescherming kent drie beschermingregimes. Naar de soorten die zijn toegewezen aan deze drie regimes wordt verwezen als Tabel 1, Tabel 2, en Tabel 3 soorten van de Flora- en faunawet (zie stroomschema fig.2). Deze zijn:

Tabel 1 soorten: Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling, bestendig onderhoud, of bestendig gebruik en beheer, geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd. Aan de activiteiten worden geen aanvullende eisen gesteld. Voor overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. Toetsingscriterium hierbij is dat de activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (lichte toets).

Tabel 2 soorten: Overige beschermde soorten. Vrijstelling van art. 8 t/m 12 wordt verleend op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode, voor activiteiten met kwalificatie bestendig onderhoud en beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. In dat geval geldt ook vrijstelling voor alle vogelsoorten. In andere gevallen is wel ontheffing nodig op basis van een 'lichte toets' voor Tabel 2 soorten, of op basis van een 'uitgebreide' toets voor vogelsoorten (zie Tabel 3).

Tabel 3 soorten: Beschermde soorten uit Bijlage IV van de HVR / Bijlage 1 AMvB. Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling wordt geen vrijstelling verleend, ook niet op basis van een gedragscode, en dus is ontheffing nodig. Deze ontheffing zal in de meeste gevallen niet gelden voor Art.10 van de Flora- en faunawet. Vrijstelling van tabel 3 soorten wordt alleen verleend in geval van een goedgekeurde gedragscode, en dan alleen bij bestendig beheer en onderhoud in niet-landbouw gebied, of in geval van bestendig gebruik. Toetsingscriterium voor ontheffingsverlening is op basis van een uitgebreide toets, hetgeen betekent dat de geplande activiteit aan drie criteria moet voldoen; te weten a) het betreft een activiteit van aanmerkelijk belang, b) er is geen alternatief, en c) de voorgenomen activiteit doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

Soorten die door de Minister op de Rode Lijst zijn geplaatst zijn soorten die beleidsmatig extra aandacht krijgen, maar geen aanvullende juridische bescherming genieten anders dan de algemeen geldende zorgplicht die men wettelijk heeft tegenover niet-schadelijke soorten. Een soort komt op de Rode Lijst als de gunstige staat van instandhouding van deze soort zorgwekkend is. Belangrijkste criteria daarbij zijn trends in populatiegrootte. Acht gradaties zijn hierin aangebracht, lopende van uitgestorven op wereldschaal via ernstig bedreigd, tot gevoelig maar (nog) algemeen. Het voorkomen van Rode Lijst soorten in een gebied kan instrumenteel en sturend zijn bij monitoring, en bij de opzet van beheers- en inrichtingsplannen van een gebied.

3.3. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET

- Artikel 8:* Het is verboden (beschermd) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden (beschermd) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden (beschermd) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermd) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van (beschermd) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

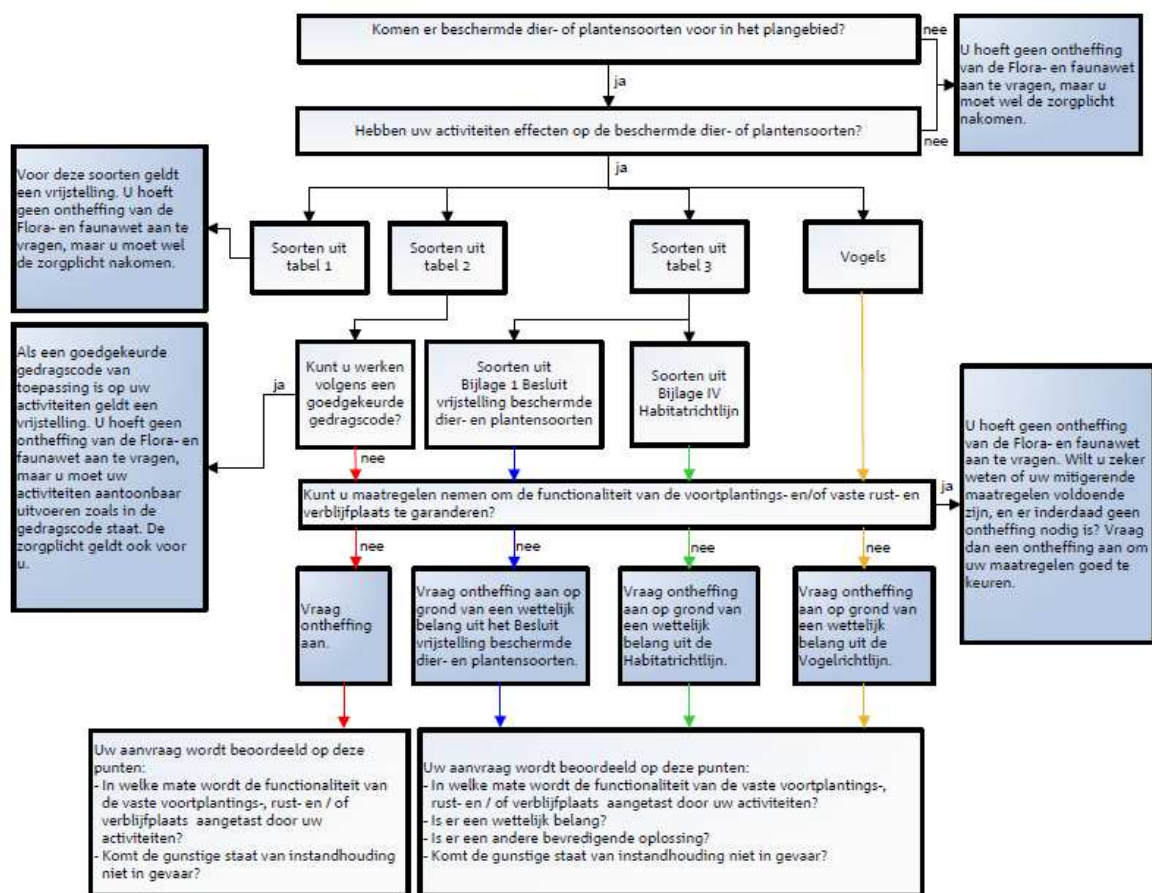

Fig. 2. Stroomschema Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling (Bron: Min. van E, L & I).

3.4 GEBIEDSBESCHERMING

De belangrijkste oorzaak van verlies aan biodiversiteit en van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van een soort, is het verlies en verslechtering van habitat. Defragmentatie van habitats door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie zijn de belangrijkste oorzaken van habitatverlies. Vanuit het oogpunt van soortbehoud is het zinloos om een soort enkel juridische bescherming te bieden, zonder verdere beschermende maatregelen te treffen tegen verslechtering van de door de soort in gebruik genomen habitat (bijv. als foerageergebied, rustplaats, paai- of broedplaats, migratieroute, of als vaste woon- of verblijfplaats).

Gebiedsbescherming in Nederland is geregeld middels de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, welke in 2005 in werking is getreden. De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden en percelen met de status 'Nationaal Park', 'Beschermd Natuurmonument' en van gebieden die door de Minister van EL&I zijn aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals het beschermingsprogramma *Wetlands*.

Op grond van Europese verplichtingen regelt deze wet ook de bescherming van daartoe aangewezen speciale beschermingszones (SBZ) op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), opgezet door de lidstaten. Natura 2000 wordt op haar beurt weer gevormd door de in de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992 aangewezen gebieden.

Het is verboden activiteiten te ondernemen welke een negatief effect hebben op eerder geformuleerde instandhoudingdoelen van een beschermd natuurgebied. Ook activiteiten die net buiten de begrenzing van dergelijk gebied vallen en die negatieve gevolgen gaan hebben voor de natuurwaarden in het aangrenzend beschermd gebied, zijn verboden. Maatgevend hierbij is de te verwachten kans op een (al dan niet significant) negatief effect:

- Met zekerheid geen negatief effect. Vergunningaanvraag is dan niet nodig
- Mogelijk negatief effect, maar zeker niet significant negatief. Vergunningaanvraag via een lichte toets (verslechtering- of verstoringstoets).
- Kans op een significant negatief effect. Vergunningaanvraag via een 'passende Beoordeling' ofwel zware toets.

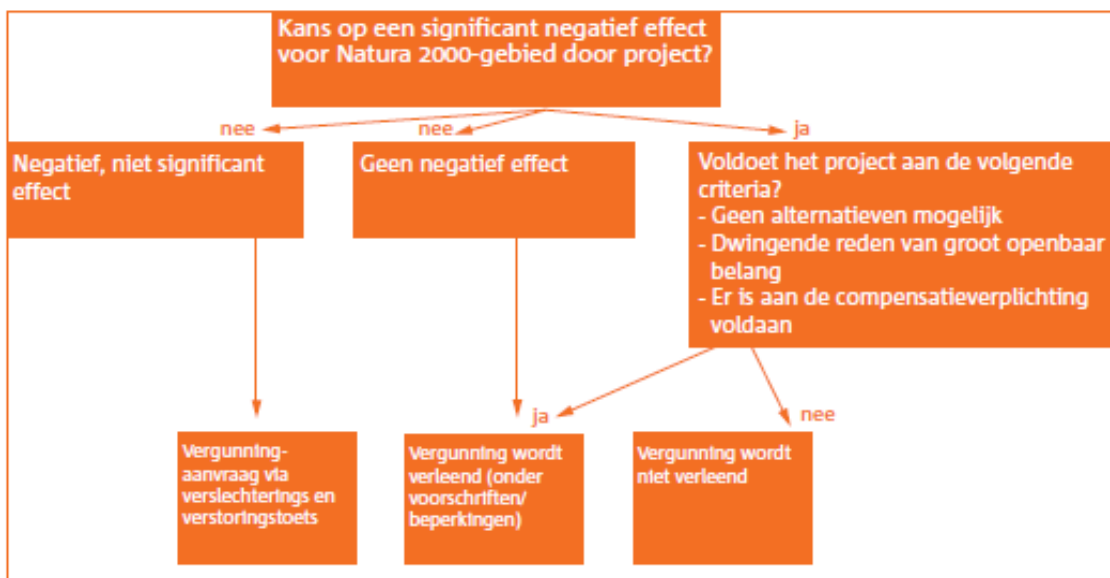

Fig. 3. Stappenplan voor vergunningverlening Natuurbeschermingswet (E,L&I).

3.5. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET

- Artikel 19a: 1. Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van gedeputeerde staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het vierde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in de artikelen 19a of 19b.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bestaand gebruik, behoudens indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen projecten of andere handelingen of categorieën van gebieden worden aangewezen waarvoor een vergunning als bedoeld in het eerste lid wordt verleend door Onze Minister.
5. De voordracht voor een krachtens het vierde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.
- Artikel 19d: 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het verbod, bedoeld in artikel 19d, eerste lid, niet van toepassing is op bepaalde categorieën van projecten of andere handelingen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat Onze Minister met betrekking tot projecten en andere handelingen behorende tot een categorie als bedoeld in het eerste lid beperkingen of verplichtingen kan opleggen.
3. Een krachtens het eerste of tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan zes weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

- Artikel 19f:
1. Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
  2. De passende beoordeling terzake van een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, kan onderdeel uitmaken van een voor dat project voorgeschreven milieueffectrapportage.
  3. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid, geldt niet in gevallen waarin degene die een project waarop dat besluit betrekking heeft, onderneemt, daarmee een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, herhaalt of voortzet, voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat project.

4. RESULTATEN

4.1 ALGEMEEN

Beschermde soorten in en rondom het plangebied welke mogelijk te verwachten zouden zijn, of welke zijn aangetroffen, of waarvan sporen zijn gevonden of kunnen worden verwacht, zijn samengevat in onderstaande tabel, en worden hieronder per soortgroep besproken.

Tabel 1: Overzicht van te verwachten beschermde soorten in het plangebied, of waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult, ingedeeld naar beschermingsregime tabellen uit de Flora- en faunawet

Soortgroep	Naam	Tabel I	Tabel II	Tabel III
Amfibieën	Gewone pad, Meerkikker, Bastaardkikker, Bruine kikker Heikikker	x x		x
Reptielen	-			
Vlinders	-			
Kevers	-			
Vissen	Kleine modderkruiper Bittervoorn		x	x
Vaatplanten	Zwanenbloem Rietorchis	x	x	
Zoogdieren	Egel, Mol, Veldmuis, Aardmuis, Bosmuis, Huisspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Ree, Konijn, Haas.	x x x		

Vogels	
Broedvogels*	Fitis, Gaai, Houtduif, Kauw, Turkse tortel, Merel, Putter, Roodborst, Tjiftjaf, Winterkoning, Zanglijster, Vink, Zwartkop
Jaarrond beschermde nesten (cat. 1-4) **	Huismus
Nesten van vogels (cat. 5)***	Ekster, Koolmees, Pimpelmees, Spreeuw, Zwarte kraai, Boerenzwaluw

* Ontheffing voor werkzaamheden tijdens het broedseizoen is alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dergelijke belangen zijn hier niet van toepassing.

** Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

*** Van deze soorten vogels zijn de nesten niet jaarrond beschermd, maar is inventarisatie van de nesten gewenst door Dienst Regelingen.

4.2 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Op het erf zelf is geen watergang. In het nieuwe plan zal door middel van watergang met bomen langs de oever het erf in twee delen worden opgesplitst (fig.1). Deze zal op bestaande watergang worden aangesloten, waarmee kansen voor amfibieën waarschijnlijk alleen maar zullen toenemen. Voor strikt beschermde soorten amfibieën is vanwege de verharding van het erf en aard van de bedrijfshuishouding geen geschikt biotoop voor amfibieën aanwezig. Wel zullen in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied langs de sloot waarschijnlijk algemene soorten voorkomen als Bruine en Groene kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander. Zeldzame en strikt beschermde soorten die in de nabije omgeving worden waargenomen zijn de heikikker en de Boomkikker. Gezien dat er geen watergang wordt aangetast, en het plangebied zelf door verharding ongeschikt is voor deze soorten, zal met de ingreep de Flora- en faunawet niet worden overtreden mits de zorgplicht wordt nageleefd tijdens het aansluiten van de nieuwe op de bestaande watergang. Hierbij wordt namelijk een klein deel van de huidige oever verstoord. Door eerste te verjagen, en achtergebleven individuen over te zetten in dien nodig wordt aan de zorgplicht voldaan.

De Zandhagedis komt in de omgeving voor. Deze prefereert halfopen zandige situaties met enige vorm van dekking. Dergelijk habitat ontbreekt op het verharde plangebied. Derhalve is het plangebied van geen betekenis voor deze soort.

4.3 VISSSEN & AQUATISCHE MACROFAUNA

Er zal geen sloot worden gedempt. Derhalve zijn vissen en aquatische macrofauna niet onderzocht. Verwacht wordt dat de aanleg nieuwe watergang en stopzetting bedrijfsactiviteiten een gunstige uitwerking zal hebben op (semi-)aquatische waarden in en rondom het plangebied.

4.4 ZOOGDIEREN

Op grond van verspreidingsonderzoek kan men om en nabij het plangebied onder andere de lichtbeschermden soorten Egel, Mol, Veldmuis, Bosmuis, Huisspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Rosse woelmuis, Ree, en Konijn aantreffen. Met betrekking tot de door u voorgenomen activiteit geldt vrijstelling van verstoring voor deze soorten. (Tabel I soorten Ffwet). De zorgplicht is echter onverminderd van toepassing, hetgeen voor hier inhoudt dat men verplicht is vluchtgelegenheid te bieden in geval van verstoring met name met machines. Strikt beschermde grondgebonden zoogdieren soorten van Tabel III uit de Flora- en faunawet worden op grond van kenmerken van het plangebied zoals verharding een aanwezige huisdieren als hond en kat niet in het plangebied verwacht.

Het plangebied maakt geen deel uit van enige lijnvormig element in het landschap. Met betrekking tot vliegroutes lijkt het plangebied niet van belang. Vleermuizen bezoeken het plangebied mogelijk tijdens foerageertochten. Volgens de eigenaar worden ze in de zomer wel waargenomen in de avond. Op grond van beschrijving en vlieggedrag gaat het om een zeer kleine soort (waarschijnlijk Dwergvleermuis, gewone of ruige). Het vlieggedrag en tijdstip daarvan duidt op foerageren. Het plangebied kent dus een functie als foerageergebied voor vleermuizen. Gezien dat het plangebied vlak tegen de bosrand van het duingebied gelegen is, is van essentieel foerageergebied hier geen sprake.

Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de te slopen bebouwing. Voor het herbergen van vleermuisverblijven komt alleen de houten woning met pannendak enigszins in aanmerking. Van de overige bebouwing kan men aannemen dat deze te laag is (<2m hoog), of ongeschikt (loods). Hoewel het niet kan worden uitgesloten dat enkele individuen vleermuizen van dak of betimmering gebruik maken in zomer of herfst (zomer- of paarverblijf) is dit gezien de geringe hoogte (2-3m) niet heel waarschijnlijk. De houten woning is niet geïsoleerd, en kent geen stabiel binnenklimaat. Tijdens sloop dient men altijd bedacht te zijn op beschermde dieren. Voor hier dient men bij het afleggen van de dakpannen bedacht te zijn op vleermuizen, en kan men een deskundige of dierenambulance raadplegen.

4.5 VOGELS

Vogels die staan vermeld op de lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen zijn met betrekking tot hun bescherming ingedeeld in vijf categorieën. Van cat.1 t/m 4 zijn de nestplaatsen jaarrond beschermd, van categorie vijf alleen in geval van ecologische noodzaak daartoe.

Tabel 2. Aangebrachte categorieën vogels met jaarrond beschermde nesten zoals overgenomen uit de Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet van het Ministerie van E,L&I).

Cat.1:	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats (Steenuil)
Cat. 2:	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Fysieke voorwaarden voor dergelijke nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar (Gierzwaluw, Roek, Huismus).
Cat. 3:	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden, en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk)
Cat. 4:	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Wespandief, Zwarte wouw, Sperwer).
Cat. 5:	Niet jaarrond beschermd, maar inventarisatie wordt door het Ministerie gewenst geacht. Deze categorie betreft nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Broedvogels

Algemene soorten broedvogels zullen mogelijk gebruik kunnen maken van de vegetatie op het plangebied tijdens het broedseizoen. Gedurende het broedseizoen mogen broedparen niet worden verstoord. Kap van vegetatie en bijvoorbeeld zeer zware geluidsverstoring mag alleen bij afwezigheid van broedactiviteit plaatsvinden. Ter indicatie loopt het broedseizoen gewoonlijk van 15 maart tot 15 augustus, maar maatgevend is de daadwerkelijke aanwezigheid van broedparen. Wij adviseren u dan ook voorafgaande aan het broedseizoen, dan wel na afloop ervan, de vegetatie te verwijderen. Indien u tijdens het broedseizoen wilt werken raden wij u aan een inspectie te laten uitvoeren voorafgaande aan de werkzaamheden.

Verder komen in het omringend gebied typische vogelsoorten voor die men vaak aantreft bij teelt van bolgewassen, zoals Gele kwikstaart, en algemene weidevogels zoals Kievit en Scholekster. Ook Patrijzen komen in het direct omliggend gebied voor. De plannen zullen naar verwachting geen invloed hebben op weide- en akkervogels in de omgeving gezien de geringe schaal van de werkzaamheden (bouw van 1 woonhuis), en gezien dat de agrarische bedrijfsvoering op het omringend land niet zal wijzigen.

Wel kunnen door de bouwactiviteiten broedparen verstoord raken door geluidshinder en ingrijpende ruimtelijke verandering in de iets ruimere omgeving van het nest. Daardoor heeft het voorkeur de bouwwerkzaamheden niet tijdens het broedseizoen uit te voeren. Het is niet op voorhand duidelijk of de bouwactiviteiten wel verstorend werken op broedvogels aan overkant duinweg. Mogelijk zijn deze dieren door de drukke weg gewend aan verstoring door geluid. Grofweg loopt het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli, maar is afhankelijk van de daadwerkelijke aanwezigheid van broedparen in de naaste omgeving. .

Jaarrond beschermde nesten (Cat. 1 t/m 4).

Tijdens het veldonderzoek waren de kruinen kaal. Er zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten in de boomkruinen waargenomen. Deze werden overigens ook niet verwacht vanwege hoge graad van verstoring, en vanwege het feit dat het solitaire bomen betreft, en geen aaneengesloten opstand. Jaarrond beschermde nesten van roofvogelsoorten zoals Sperwer, Ransuil, Boomvalk en Havik zijn daarmee uitgesloten.

Soorten die van bebouwing gebruik maken, en waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten, zijn de Huismus en de Gierzwaluw. Voor de Gierzwaluw is het dak van de bebouwing ongeschikt, en is deze op grond van het landelijk karakter van plangebied verder ook niet direct te verwachten. Binding van de soorten met het plangebied lijkt ons dan ook niet aannemelijk. De soort is bij de bewoners niet bekend.

De Huismus (categorie 2-soort, zie tabel 2) komt zeker voor in het plangebied en heeft er een kolonie. De dieren broeden in klimop, en onder de dakpannen van zowel het te behouden woonhuis, als van de te slopen houten woning. Klimop vegetatie wordt door de dieren als rust- en schuilplaats gebruikt. Klimop is tevens ruim aanwezig in het plangebied dat niet bij de ingreep wordt betrokken (stenen woonhuis). De kippenschuur vormt een voederplaats voor de mussen, en de Klimop tegen deze schuur een beschutte rustplaats. Met de sloop van het houten woonhuis gaan naar schatting twee tot drie nestplaatsen verloren.

Men is voornemens kippen te blijven houden, dus het plangebied zal een aantrekkingskracht op de Huismus blijven houden. Ter bescherming van de soort, en ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen Flora- en faunawet dienen aanvullende mitigerende maatregelen genomen te worden. Naar ons inzicht zijn in ieder geval twee mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Sloop van houten huis en van de kippenschuur uitvoeren buiten het broedseizoen, en sloop van de kippenschuur niet tijdens of vlak vooraf aan strenge vorstperiode.
- Musvriendelijke aanpassingen inbrengen op de nieuw te bouwen woning voor minstens broedparen.
- Als tijdelijke maatregel dienen 4 mussenkasten opgehangen te worden ter overbrugging van de periode tussen sloop en gereed zijn van nieuwbouwvoorzieningen

De genoemde maatregelen voorkomen dat de Flora- en faunawet wordt overtreden. De genoemde maatregelen voorkomen dat ontheffing moet worden aangevraagd voor de plannen. Immers, de lokale populatie zal niet worden aangetast. Het functioneel leefgebied voor de soort blijft immers behouden. Het stenen woonhuis plus schuur blijven staan, en gezien dat de kippenschuur elders op het perceel zal worden herbouwd blijven de huidige voor de Huismus waardevolle kenmerken van het plangebied grotendeels behouden. Het te behouden stenen woonhuis heeft een pannendak waar de dieren een alternatief vinden, en reeds in gebruik is. Met de nieuwe inpassingen in de nieuwbouw zal er blijvend geen nestgelegenheid verloren gaan. Met de tijdelijke mussenkasten kan de tijdelijke krimp van beschikbare nestplaatsen worden opgevangen.

Men is van plan in het najaar te slopen, om vervolgens de bouw aan te vangen. De bouw is dan gereed voor aanvang broedseizoen en de dieren kunnen dan het nieuwe pand betrekken. Bij deze voortvarige planning is het ophangen van de tijdelijke kasten niet nodig, omdat er geen broedseizoen behoeft te worden overbrugd. Waarschijnlijker is ook dat de dieren een alternatief vinden in het te behouden vertrouwde woonhuis en de Klimop vegetatie aldaar, en op termijn de nieuwbouw gaan koloniseren. Er zijn nestplaatsen binnen het plangebied alreeds door de kolonie in gebruik die niet verloren gaan. De plannen hebben dan ook vermoedelijk hoogstens een klein en tijdelijk effect op de populatie. Voor het voortbestaan van de Huismus op het plangebied is het houden van kippen ons inziens van veel groter belang dan verstoring door verandering van nestplaats. Ook in het nieuwe plan zullen kippen worden gehouden, en zal daarmee zal het effect van de plannen op de lokale populatie Huismus gering of nihil zijn.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van overige vogels aanwezig. Het is de verwachting dat typische vogelsoorten geassocieerd met grasweide of bollengebied af en toe van het plangebied gebruik maken. Vanwege de hoge verstoringgraad zullen deze moeilijk succesvolle nesten kunnen vormen. Het ontbreekt in het plangebied aan geschikte biotopen voor overige strikt beschermde soorten.

Categorie 5-vogels

Categorie 5-soorten zijn vogelsoorten waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn in geval daar sterke ecologische argumenten voor zijn. De Boerenwaluw is een soort die een sterke afname kent in verspreidingsgebied en in aantallen broedparen, met name in West-Nederland.

De Boerenwaluw maakt gebruik van de schuur. Hier heeft de soort enkele nesten, en keert er vrijwel jaarlijks terug. De schuur blijft in het nieuwe plan behouden, en naar zeggen van de initiatiefnemer blijft deze open voor de Boerenwaluw, een graag geziene gast aldaar. De te slopen loods wordt niet door de dieren gebruikt voor broedplaatsen. Er is daarmee geen aanleiding om aanvullende maatregelen voor de Boerenwaluw voor te stellen.

Er zijn geen ecologische argumenten van belang ten gunste van jaarronde bescherming van de overige categorie 5-vogels die in het plangebied te verwachten zijn. Dit is vanwege de geringe schaal van de ingreep, de huidige ongunstige habitatkenmerken van het plangebied en de gunstige populatietrends van de te verwachten categorie 5-vogels.

4.6 VAATPLANTEN

In het plangebied worden vanwege de verharding geen beschermde vaatplanten verwacht. Een klein deel van het te verstoren erf is onverhard en in gebruik als tuin. Hier worden door gebrek aan natuurlijke successie geen beschermde soorten verwacht.

4.7 VLINDERS

In het plangebied werden op basis van verspreidingsgegevens en op basis van aangetroffen vegetatiekenmerken (waardplanten) van het plangebied geen Tabel II of Tabel III dagvlinders verwacht.

4.8 LIBELLEN & JUFFERS

Strikt beschermde libellen en juffers worden niet verwacht op basis van verspreidingsgegevens, en op basis van het ontbreken van geschikt biotoop.

4.9 KEVERS

Er worden geen beschermde kevers verwacht in het plangebied. Deze zijn verder ook niet waargenomen.

5. LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het plangebied ligt op circa 200 meter afstand van het beschermd Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Voor dit gebied zijn naast enkele Habitattypen tevens drie Habitatdoelsoorten aangewezen. Deze zijn:

- *Groenknolorchis*
- *Gevlekte witsnuitlibel*
- *Nauwe korfslak*

Nagegaan is of de voorgenomen plannen mogelijk negatieve externe werking heeft op de Natura 2000 instandhoudingdoelstellingen voor dat gebied. Van zowel de bouwfase als de gebruiksfase is op voorhand geen negatieve externe werking te verwachten, gezien de doelsoorten niet erg gevoelig zijn voor kleinschalige bouwactiviteiten in de nabije omgeving. De Natuurbeschermingswet is dan ook niet van toepassing.

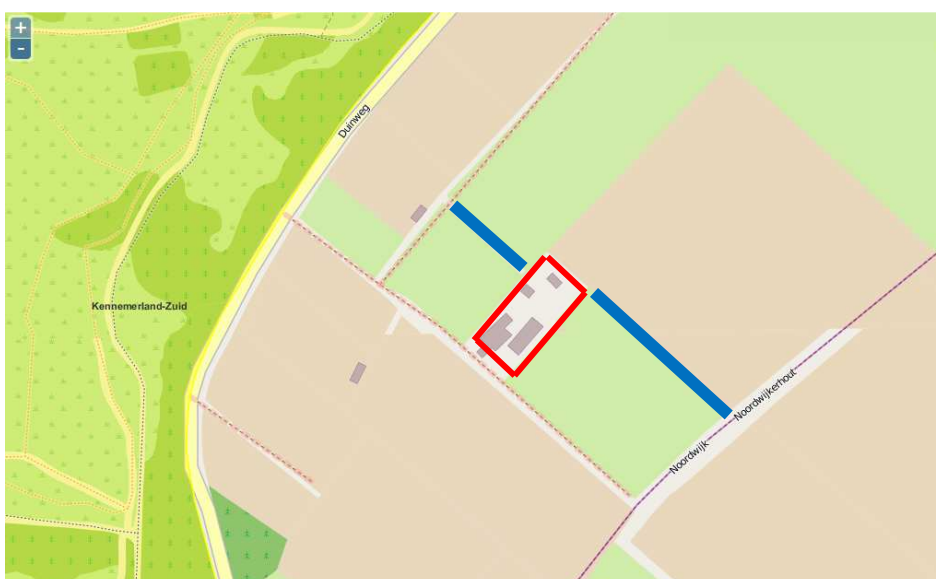

Fig. 4. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

6. CONCLUSIES EN ADVIES

- De Huismus heeft jaarrond beschermde nestplaatsen en komt voor als kolonie in het plangebied. Enkele mitigerende maatregelen lijken ons noodzakelijk om de goede staat van instandhouding van de lokale populatie te waarborgen. Aanvraag van ontheffing is niet nodig indien deze maatregelen genomen gaan worden. Indien deze maatregelen niet worden uitgevoerd is alsnog een aanvraag ontheffing noodzakelijk. De voorgestelde maatregelen zijn noodzakelijk om overtreding verbodsbepalingen te voorkomen. De mitigerende maatregelen zijn:
  - Sloop van houten huis en van de kippenschuur ruim buiten het broedseizoen, en sloop van de kippenschuur niet in hartje winter tijdens strenge vorstperiode uitvoeren.
  - Als tijdelijke vervanging van nestplaatsen Huismus in het te slopen houten woonhuis worden vier mussenkasten opgehangen aan het te behouden woonhuis, ter overbrugging van de periode van sloop tot gebruiksfase van de musvriendelijke voorzieningen in de nieuwbouw.
  - Musvriendelijke aanpassingen voor ten minste vijf broedparen aanbrengen inbrengen in het dak van nieuw te bouwen woning door middel van mussenpan of vogelvriendelijk vogelschroot.
  - Verwijderen van de vegetatie buiten het broedseizoen (ook in verband met overige broedvogels)
- Het aanleggen en laten aansluiten van de nieuwe watergang dient men buiten buiten de gevoelige periode voor amfibieën uit te voeren. Dit valt grofweg samen met het broedseizoen, maart-juni.
- Voor de overige soortgroepen staat de Flora- en faunawet de ingreep niet in de weg.
- De Natuurbeschermingswet is niet van toepassing op het onderhavig plan.

Wij adviseren om de rapportage voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of deze kan instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies ten behoeve van de realisatie van uw project.

IDDS bv.
Noordwijk (ZH)

7. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting (2006). De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 7.

Creemers, R. & Delft, J. van (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, C., Helversen, O. v., and Nill, D. (2011). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Biologie, kenmerken, bedreigingen. 1e druk. Utrecht, Tirion Natuur/ Fontein Uitgevers.

Janssen, J. & Schaminée, J. (2008). Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Zeist, KNNV.

Kalkman, V. (2007). *De soorten van het leefgebiedenbeleid*. Stichting European Invertebrate Survey (EIS) - Nederland, i.s.m. Nederlandse Mycologische Vereniging, Bryologische en Lichenologische WerkGroep, en Stichting Anemoon, in opdracht van Ministerie van LNV. Leiden, EIS2008-04.

Limpens, H., Mostert, K., & Bongers, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. 2^e druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van E,L, & I. Soortendatabase.

Ministerie van E,L, & I. Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten. Dienst Regelingen.

Mostert, K. & Willemsen, J. (2011). Voorlopige werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2011. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland.

Provincie Zuid Holland (2004). Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. Verspreiding van de Europese Habitatrichtlijnsoorten in kaart.

Schober, W. & Grimmberger, E. (1998). Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden, met specifieke informatie over de vleermuizen in Nederland en België. Baarn, Tirion. 265 pp.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Hustings, F. & Vergeer, J.-W. (2002). Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 5.

Thissen, J.B.M., C. Achterberg & D. Bekker 2010. Verspreidingsonderzoek Nederlandse Zoogdieren VONZ 2009. Zoogdierverseniging rapport 2010.07. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Weeda, E (2003). Nederlandse Ecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. 5 dln.

8. FOTO'S PLANGEBIED

